

الگوی توسعه مدیریت ایمنی ترافیک کشور

مؤلف:

محسن میرانصاری

سرشناسه	: میرانصاری، محسن
عنوان و نام پدیدآور	: الگوی توسعه مدیریت ایمنی ترافیک کشور/ مؤلف محسن میرانصاری.
مشخصات نشر	: تهران: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، پلیس راهنمایی و رانندگی، مرکز تحقیقات کاربردی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۹ ص.: جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۱۸۷-۶-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یدداشت	: کتابنامه: ص. ۱۹۵ - ۱۹۷.
موضوع	: ترافیک — ایران — پیش‌بینی‌های ایمنی — نمونه‌پژوهی
موضوع	: Traffic safety — Iran — Case studies
موضوع	: رانندگی — ایران — حوادث — مدیریت — نمونه‌پژوهی
موضوع	: Traffic accidents — Iran — Management — Case studies
شناسه افزوده	: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. پلیس راهنمایی و رانندگی. مرکز تحقیقات کاربردی
رده بندی کنگره	: HE۵۶۱۴
	: HE۵۶۱۴/۵/۹م۹ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۳۶۳/۱۲۵۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۳۳۰۷۷۰

عنوان کتاب: الگوی توسعه مدیریت ایمنی ترافیک کشور

مؤلف: محسن میرانصاری

ناظر فنی: دکتر داود دعاگویان، شهریار بهرامی

ناشر: مرکز تحقیقات کاربردی پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا (Trahvar@police.ir)

ویراستار ادبی: فاطمه رضایی

صفحه‌آرایی: فاطمه رضایی

چاپ و صحافی: سایه سیاق فارابی

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

چاپ: اول، زمستان ۹۵

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

نشانی: شهرک آزمایش، پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا، مرکز تحقیقات کاربردی

دورنگار: ۸۱۲۵۳۴۲۶

تلفن: ۸۱۲۵۳۴۱۲

کلیه حقوق این اثر به پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا تعلق دارد.

۹.....	سخن ناشر.....
۱۰.....	مقدمه مؤلف.....
۱۱.....	فصل اول: اهمیت توجه به توسعه مدیریت ایمنی ترافیک کشور.....
۱۲.....	۱-۱. مقدمه.....
۱۵.....	کشته‌ها: ترافیکی از منظر آمار و ارقام.....
۱۷.....	ضرورت توسعه مدیریت ایمنی ترافیک کشور.....
۲۰.....	تعریف مفاهیم.....
۲۳.....	ملاحظات.....
۲۳.....	روایی و پایایی پژوهش.....
۲۴.....	روش‌های تحلیل داده‌ها.....
۲۵.....	فصل دوم: سازمان‌های متولی مدیریت حمل و نقل در کشور (نهادهای بخشی).....
۲۶.....	۱-۲. تشریح وضعیت ایمنی ترافیک در دهه گذشته.....
۲۶.....	۲-۲. بررسی شاخص‌های تصادفات جاده‌ای در سال‌های اخیر.....
۳۲.....	۳-۲. سازمان‌های متولی در مدیریت ایمنی حمل و نقل در کشور (نهادهای بخشی).....
۳۳.....	۱-۳-۲. وزارت راه و شهرسازی.....
۳۶.....	۲-۳-۲. وزارت کشور.....
۳۷.....	۳-۳-۲. نیروی انتظامی.....
۳۸.....	۴-۳-۲. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....
۳۸.....	۵-۳-۲. سازمان صداوسیما.....
۳۹.....	۶-۳-۲. جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران.....
۴۰.....	۷-۳-۲. وزارت آموزش و پرورش.....
۴۰.....	۸-۳-۲. شهرداری.....
۴۲.....	۹-۳-۲. سازمان شهرداری‌ها.....
۴۳.....	۱۰-۳-۲. سازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران.....

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱۱-۳-۲	سازمان پزشکی قانونی	۴۴
۱۲-۳-۲	بیمه مرکزی	۴۴
۱۳-۳-۲	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شرکت مخابرات ایران)	۴۵
۱۴-۳-۲	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۴۶
۱۵-۳-۲	وزارت صنعت، معدن و تجارت	۴۶
۱۶-۳-۲	مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران (سازمان ملی استاندارد ایران)	۴۷
۱۷-۳-۲	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	۴۸
۱۸-۱-۲	رکز آمار ایران	۴۹
۱۹-۳-۲	پس شورای اسلامی	۵۰
۲۰-۳-۲	بایر نهادها مؤثر در مدیریت ایمنی حمل‌ونقل در کشور	۵۳
۲۱-۳-۲	نهادهای فرایندی ایمنی مدیریت ایمنی در سطح ملی	۵۳
۱-۴-۲	شورای عالی هماهنگی ترابری کشور	۵۳
۲-۴-۲	شورای عالی هماهنگی ترابری شهرهای کشور	۵۵
۳-۴-۲	کمیسیون ایمنی راه‌های کشور	۵۵
۴-۴-۲	شورای عالی هماهنگی حمل‌ونقل و ایمنی کشور	۵۸
۵-۲	بررسی و تحلیل وضعیت کنونی عملکرد دستگاه‌های فرابخشی	۶۰
۱-۵-۲	شورای عالی هماهنگی ترابری کشور	۶۰
۲-۵-۲	شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور	۶۱
۳-۵-۲	کمیسیون ایمنی راه‌های کشور	۶۳
۴-۵-۲	شورای عالی هماهنگی حمل‌ونقل و ایمنی کشور	۶۵
۶-۲	تجربیات جهانی مدیریت ایمنی ترافیک	۶۷
۱-۶-۲	وضعیت کشورهای دنیا در مدیریت هماهنگ حمل‌ونقل ترافیک	۷۰
۷-۲	پیشنادهای بانک توسعه آسیایی و ضرورت اقدامات فوری	۷۳
۸-۲	پیشنادهای مجمع جهانی راه برای شکل شورای عالی ایمنی راه	۷۶
۹-۲	توصیه اسکاپ	۷۶

شش

انگیزه توسعه مدیریت
ایمنی ترافیک کشور

فصل سوم: ارکان اصلی عملیاتی ترافیک از نگاه سازمان بهداشت جهانی (۲۰۱۳)..... ۷۹	
ارکان اصلی عملیاتی ایمنی ترافیک از نگاه سازمان بهداشت جهانی ۸۰	
۱-۳. گزارش جهانی ایمنی سال ۲۰۱۳ میلادی سازمان بهداشت جهانی ۸۰	
۲-۳. برنامه جهانی دهه ایمنی حمل و نقل (۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰)..... ۸۲	
۳-۳. ارکان پنج گانه برنامه دهه ایمنی سازمان ملل ۸۳	
۴-۳. فعاله های برنامه دهه ایمنی جاده ای در سطح ملی به تفکیک ارکان پنج گانه ... ۸۴	
۵-۳. سیستم مدیریت ایمنی ترافیک جاده ای (ایزو ۳۹۰۰۱) ۹۵	
۶-۳. بررسی طرح ایمنی کشور استرالیا ۹۷	
۷-۳. نهاد متولای ایمنی ترافیک در استرالیا ۱۰۱	
۸-۳. بررسی برنامه ایمنی ایالات متحده آمریکا ۱۰۹	
۹-۳. برنامه ملی ایمنی ایالات ترک ۱۲۶	
۱۰-۳. شرایط ایمنی راه در آسایش و ایمنی ۱۵۹	
جمع بندی مطالعات تطبیقی اسناد گزارش ۱۶۶	
فصل چهارم: مطالعات تطبیقی و ساختارهای پیشنهادی ایمنی ترافیک..... ۱۷۱	
۱-۴. نوع ساختار پیشنهادی ایمنی ترافیک بر اساس مطالعات تطبیقی ۱۷۲	
۲-۴. اقدامات و ابعاد برگرفته از مطالعات تطبیقی ۱۷۵	
۳-۴. مؤلفه های برگرفته از مطالعات تطبیقی ۱۷۷	
۴-۴. چارچوب کلان نظام جامع توسعه مدیریت ایمنی ترافیک ۱۷۸	
۴-۴-۱. عوامل توسعه پشتیبانی نرم افزاری ۱۷۹	
۴-۴-۳. عوامل مدیریت عالی توسعه مدیریت ایمنی ترافیک ۱۸۰	
۴-۴-۴. روش مدیریت راهبردی ۱۸۰	
۵-۴. الگوی ساختار توسعه مدیریت ایمنی ترافیک ۱۸۱	
فصل پنجم: الگوی پیشنهادی ساختار ایمنی ترافیک (بر پایه مطالعات تطبیقی)..... ۱۸۳	
۱-۵. آشنایی با ساختارهای سازمانی ۱۸۴	

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱-۱-۵. نظریه‌های مربوط به ساختار سازمانی.....	۱۸۴
۲-۱-۵. سازمان، ابعاد ساختاری و محتوایی سازمان.....	۱۸۵
۳-۱-۵. ابعاد طرح سازمانی.....	۱۸۷
۲-۵. تجزیه و تحلیل یافته‌ها.....	۱۸۸
۱-۲-۵. آمار توصیفی، آمار استنباطی.....	۱۸۸
۲-۲-۵. تحلیل داده‌ها (آمار استنباطی).....	۱۹۰
۳-۲-۵. ابعاد و مؤلفه‌های اصلی مدیریت ایمنی ترافیک کشور.....	۱۹۵
۲-۵. الگوی پیشنهادی نهایی توسعه مدیریت ایمنی ترافیک کشور.....	۱۹۸
۱-۵. ساختار کلان مدیریت ایمنی ترافیک کشور.....	۱۹۹
۲-۳-۵. ساختار شورای عالی ایمنی ترافیک کشور.....	۲۰۷
۳-۳-۵. الزامات حرفه‌ای الگوی توسعه مدیریت ایمنی ترافیک کشور.....	۲۰۸
فصل ششم: نتایج کاربردی اجرای الگو ساختار ایمنی ترافیک (بر پایه مطالعات تطبیقی). ۲۰۹	
۱-۶. مقدمه.....	۲۱۰
۲-۶. چالش‌های اصلی اجرای الگوی پیشنهادی مدیریت ایمنی ترافیک در کشور.....	۲۱۱
۳-۶. تطبیق ساختار کلان مدیریت ایمنی ترافیک کشور با الگوی پیشنهادی.....	۲۱۲
۴-۶. پیشنهادهایی برای تحقق الگوی پیشنهادی ایمنی ترافیک.....	۲۱۳
۱-۶-۴. سطح راهبری.....	۲۱۴
۲-۶-۴. سطح اعمال پشتیبانی.....	۲۱۵
۳-۶-۴. سطح اجرایی عملیاتی.....	۲۱۵
۴-۶-۴. وظایف پیشنهادی شورای عالی ایمنی ترافیک به شرح زیر است.....	۲۱۶
منابع و مراجع.....	۲۱۷

هشت

الگوی توسعه مدیریت
ایمنی ترافیک کشور

مقدمه مؤلف

امروزه باوجود کاهش تعداد تصادفات و تلفات ترافیکی در کشور هنوز همانند بسیاری از کشورهای جهان، تصادفات و تلفات ترافیکی ناشی از آن بالاتر از استانداردهای جهانی است. با توجه به مطالعات صورت گرفته و تجربیات جهانی، عدم یکپارچگی و نبود هماهنگی بین دستگاه‌های متولی ایمنی ترافیک، یکی از عوامل مهم به وجود آورنده این پدیده است. به همین منظور، نیاز است که الگوی توسعه مدیریت ایمنی ترافیک، طراحی و تدوین شود؛ و از طرفی در دهه‌های اخیر، به دلیل افزایش تصادفات و تلفات ناشی از آن و ناهماهنگی‌های بین بخشی، نیاز به سازمان‌های فرابخشی ایمنی ترافیک به شدت احساس می‌شود. از این رو مطالعه حاضر سعی دارد تا بر اساس یک روش آریخته، الگوی توسعه مدیریت ایمنی ترافیک را استخراج و ارائه کند. روش نمونه‌گیری تحت حاکمیت، برای بخش کیفی، تعمیدی و برای قسمت کمی، تصادفی ساده است؛ و روش تحقیق از نظر اداری اکتشافی، پیمایشی - کاربردی است. در این تحقیق، مدل اولیه بر مبنای مرور ادبیات مدیریت ایمنی ترافیک کشور و انجام مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با خبرگان پلیس راهور، اساتید دانشگاهی رشته ترافیک مرتبط با مهندسی حمل و نقل کشور و با استفاده از روش تحلیل محتوا شناسایی و ارائه شده است. مؤلفه‌ها در روش تأییدی، با استفاده از آزمون تی استیودنت تأیید شدند. یافته‌های تحقیق بر اساس نقاط ضعف موجود در مقوله مدیریت ایمنی ترافیک در کشور و مطالعات سایر کشورها و تجربیات موجود در سایر کشورها و همچنین نظر نخبگان و صاحب نظرانی که مورد پرسش و یا مصاحبه قرار گرفتند، الگویی تلفیقی از مدل‌های ساختاری (هنری میتز برگ، دفت و جان کاتر) در سه سطح راهبردی، پشتیبانی، اجرایی و عملیاتی، بومی‌سازی شده و ارائه شد. همچنین مدل مدیریت ایمنی ترافیک کشور، در قالب شورای عالی ایمنی ترافیک کشور با مسئولیت بالاترین مقام اجرایی کشور (ریاست جمهوری) طراحی و جهت رسیدن از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب مطرح گردید. این ساختار به منزله یک مؤسسه راهبر عمل نموده و برای اجرایی کردن آن، پیشنهادهایی در سه سطح، عنوان شده و همچنین شرح وظایف پیشنهادی برای شورای عالی ایمنی ترافیک ارائه شد.

محسن میرانصاری

زمرستان ۹۵